

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot.
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Buhim-
utca 12.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítottak.

Lapunk múlt csütörtöki számának elmaradásaért olvasóink szíves elnézését kérjük s annak indoklására utalunk amaz akadályokra, amelyek a vidéki hírlapirodalom rögzös és tövises pályáján, a — sajnos — még elég fejletlen laptéchnika terén a legjobb akaratnak is elháríthatatlan kerékkötőjévé válnak.

Március 15.

Mentül távolabb visz bennünket a sólyomszárnyakon suhanó idő ama megszentelt naplót, amelyen hazánkban a szabadság virága kifakadt, annál nagyobb elismeréssel, hálával és kegyelettel kell gondolnunk nekünk s kell majd gondolniok utódainknak ama nagy hazafiakra, akik a jövőbe látó lelkük sugallatára nemcsak a jogok nélkül szükkölködő néposztályt emelték a kiváltságosok sorai közé, hanem az utóbbiakat is megajándékozták a közszabadsági jogok olyan kincsével, a melyeknek eddig nem voltak birtokában. Felszabadító munkájuk koronájaként összetörték a gondolatnak és azt kifejező szónak rabbilincseit, hogy a tökéletesedés felé törekvő, egetvivő elme szabadon hirdethesse a maga igazságait.

Nem szokatlan és nem meglepő, ha a lenyűgözött szárnyak a szabadság fanatizáló érzetében feloldatásuk első lendületével a megnyílt horizont szélső hátáráig röppentek, ahol cél tudatos és hasznos munkálkodás helyett a szabadosság világűrben való improduktív cselekedet végeznek. És nem is veszedelmes, mert hiszen a múlt nagyjainak méltó utódai bölcs előrelátással mérsékelné tudják a szenvedély tulesapongó lángját és vissza tudják vezérelni oda, ahol munkálkodása hasznos és áldást hoz, mint a jeles idomár zablája a fékevesztetten száguldozó telivért.

A megnyugvás és remény érzetével üdvözölhetjük tehát március 15-ének hajnalát, mint az ezeréves multon felépült népszabadság évfordulóját s a szabad magyar nemzet ezredéves jövőjének újabb kezdőpontját.

Jobbra-balra.

Az ellenzék lapjai élcélődnek, hogy Beöthy Pál képviselőházi elnök — állítólag — elbóbiskolt a Ház csütörtöki tárgya-

lása alatt. — Nem csudálnánk, ha így lenne. Hiszen ellenzéki szónoklat alatt történt, amit legokosabb átaludni. Még hozzá Ságly Gyula beszélt, a nagy hipnozistör, akinek szónoklata köztudomás szerint altató dal, dajkadana. Valóságos morfinizmus öt hallgatni, aki most új altató rekordot állított fel saját magával szemben.

A rák.

Nem azt a kis vízi álatot értjük, amely a művelt átalvilág egyébb tagjaitól eltérőleg nem előre, hanem hátrafelé mozog (pedig amint majd ki fog tűnni, ez a hasonlat is találó lenne), hanem azt a kórt, amely ha az élő organizmusba beveszi magát, következetesen és feltartóztatlanul pusztít, rombol, amíg azt egészen meg nem fertőzi és aztán végleg meg nem öli.

Ehhez a rákhoz vagy rákfenéhez hasonló betegség az államok életében is mutatkozik. Egy, ehhez a betegséghez hasonlóképp romboló természettel bíró elem beférkőzik a nemzeti organizmusba és ott végzi az ő rettenetes és veszedelmes munkáját, amíg a nemzet-test megrothad s a nemzet élete megszűnik.

Ezt az átkos betegséget már hosszabb idő óta látjuk elharapódzni Magyarországon közelében is. — A hazafias kooperációt már megölte. — Az Isten és egy nagy hazafi energiája óvta meg a nemzet meggyengített rezisztenciáját, a nemzeti organizmus ütőerét, a parlamenti életet attól, hogy azt el nem pattantotta, ámbár annak elmeszesítésén folytást dolgozik. Legujabban azt a hegedni kezdő sebet akarja elmérgesíteni, letálassá tenni, amely a nemzetiségeknek visszalykodása folytán szintén sorvasztotta; sőt egyenesen meg akarja ölni, ki akarja irtani azt a bölcs orvost és asszintenseit, akik a bajt enyhíteni, orvosolni kívánják. Nem is említve azt, hogy a saját véruket az egészséges, tetterős, ezeréves dicső multra visszatekintő magyar nemzetet az egész világ előtt ragályos betegségben szenvedő bélpoklos nyomoréknak hirdeti.

Ennek a rákfenének a vírusa a mostani ellenzék áldatlan magatartásában tenyészik. De nem azért, mert ellenzék, mert politikai meggyőződése más, mint a nemzet sorsát intéző kormányé és többségé, hanem azért, mert

tagjai nem jó, nem önzetlen hazafiak és nem okos emberek.

Hiszen ellenzék volt és van az egész világ népeinél. Kell is hogy legyen. Hiszen a haza bölcsé, Deák Ferenc mondotta ki az igazságot, hogy ha nem lenne, teremiteni kellene olyat. Volt a magyar nemzet ezeréves alkotmányos életében minden időben.

Csak hogy ez nem destruktív, nem romboló munkát végzett. Nem oltotta be a nemzet és államélet szervezetébe a rákfene gyilkos bacillusát. Ellenkezőleg, mint kötelességtudó orvos működött. Tudásával, hazafiságával segítségére levén a kezelő orvosnak a nemzeti lét felett örökös orvosi konziliumban.

Csak hogy annak az ellenzéknek a tagjai jó hazafiak és bölcs férfiak voltak, akik, midőn ők hivatattának el kezelő orvosul, épp oly önzetlen gondolat, kötelesség- és szaktudással tudták kezelni a reájuk bízott organizmust, mint az elődeik és nem tudatlan kizűrgusok, akik mikor egy izben lettek megbízva a kezeléssel, az ügyetlen és lelkiismeretlen recipiékkal majd, hogy meg nem ölték a páciensüket.

Elvégre a magyar nemzetnek joga van az élethez, sőt kötelessége is élni. Nemcsak önmagáért, hanem azon nagy és nemes misszió betöltése végett, amelyet neki valamint a múltban, akképp a jelenben és jövőben is kijelölt a világtörténelem nemtője. S mert joga és kötelessége ez, kötelessége kiirtani a rákfenét az organizmusából s pokolba kergetni az ügyetlen és lelkiismeretlen kuruzslókat, akik csak honoráriumért dolgoznak. —cht.—

Általános szemle.

Afrikából. A legsötétebb zulukaffer lap, az *Az Est* 59. számában fogcsattogtatva iramodik egy névtelen valaki Szász Károly enyingi képviselő, a képviselőház illusztris alelnöke, a nagynevű író ellen, amiért az Irodalomtörténeti Társaság Szinyey-ünnepén egy felolvasásban meg merete kritizálni az exportdarabokat gyártó világhírlapokat a darabjaikkal és a Nemzeti Színházzal együtt, amely e darabokkal rongja a jóízűt és mellőzi a klasszikus és értékes színműveket.

Ez a fogcsattogtatás egyéni tulajdonság, amely minden ellen fordul, ami nálánál magasabban áll, például a holdvilág ellen is. Nem is foglalkoznánk eme hétköznapi dologgal, mert hiszen azért a karaván halad, ha annyira komikus és rosszindulatúan ostoba nem volna. — Mert ugyan nem kvintesszenciája-e az a komikumnak, mikor a

zulukaffer lap névtelenje Szász Károlyra azt akarná reafogni, hogy az irodalomhoz nem ért? Ő, az elismert nevű író és tudós? No már kérjük szépen, ennél nagyobb bolondgombát keresve se lehetne találni. Még nagyobb bolondság lenne az, ha feltételeznék a névtelen zulukaffer, hogy ezt neki valaki el is hiszi.

Mi feltételezünk róla annyi belátást, habár emberhussal él is, hogy ezt ő maga se gondolja. Amde akkor meg rosszakaratu ostobaság. Valamint az is, hogy kimutogatja az ellenzéki lolábat, mikor az irodalmi kritikájáért a *politikai* szidja és gyalázza.

Hát bizony messze van az a legsötétebb Afrika a művelt világrésztől. Nehéz bele civilizációt beoltani, kivált mikor egy Bukéfaloszi koponya vastag csontfala őrzi.

A névtelen vár. Arról akarunk beszélni, hogy Veszprém vármegye törvényhatósági bizottsága e hó 9-én tartott ülésén mint intézkedett az iránt, hogy Pápa városában hova helyeztessék az a ház, ahol — hogy is mondjuk ki illedelmesen? — az anyakönyvvezető szerepét a taksát beszédő madám helyettesíti. A törvényhatósági közgyűlés bizony óriási többséggel megváltoztatta Pápa város ama határozatát, hogy eme névtelen vár az irtalmas nővérek leánynevelő intézetének közelében helyeztessék el. — Helyesen tette. Mondhatnók, az igazi erkölcsi gyermekvédelem szent nevében teljesítette kötelességét, midőn egy olyan üzletnek nem engedett ott helyet, amelyről a gyermekleánykák tudomást nem venni lehetetlen lenne s e felett tételődő kis elméjük révén ártatlan lelkük szűzféher tudatlansága megmetyelvezve nem lenne. Hiábavaló, sőt komikus az a város által ajánlott övrendszabály, hogy az illető épületnek a növelde felé nyíló ablakait befalazzatják s ezáltal azt valósággal névtelen várrá alakítják. Mert hiszen éppen ezek a befalazott ablakok kellenék fel a leánykák figyelmét és érdeklődését, akik azt bizonyára tudják, hogy Isten hírével való házak élő lakosai nem szokták az ablakokat befalaztatni. Éppen ugy lenne, mint Párisban, ahol a hasonló házak nagyobb házzal yannak ellátva. „La maison au pro grand.” Éppen ez tesz kíváncsivá minden tájékozatlan naiv lelket. Ez ad ingert meg tudni ennek a különösségnek az okát. A beavalottaknál persze nem árt se a nagyobb szám, se a befalazott ablak. Tehát nem is szükséges. — Örülünk, hogy így dőlt el a kérdés. Annál is inkább, mert információnk szerint, a város sem szenved nagyobb veszteséget, miután azt a területet másként is értékesítheti s mert voltaképpen most lett csak világossá a helyzet, mivel az első meg nem felebbezett városi határozat alkalmával senki sem tudta, hogy az épület nem is annyira az Irhás-közben lesz (találó név), hanem az Irhás-utcában egész a Korona-utcáig fog terjedni. — Még inkább örvendünk, hogy Pápa várossal szemben Szűcs Zoltán enyingi ev. ref. lelkész tette meg az ellenindítványt, amelyért lovag *Kriszt* Jenő pápai plebános és dr. *Rhédey* Gyula nagyprépost elismerését és köszönetét fejezte ki neki. Jól esett látnunk, hogy az erkölcs nevében a magyar haza papjai felseketezi különbség nélkül karöltve szállanak sikra.

Politikai hírek.

Gróf Tisza István beszéde.

Gróf Tisza István pénteken nyilatkozott meg a képviselőházban a román vita keretében. — A nagyságnak azt a mértékét, amely úgy a beszéd tartalmának valamint a szónok egyéniségének megfelelően alkalmazható lenne, csak a világ eddig élt legnagyobb és legkiválóbb férfiairol vehetjük. És talán még az sem éri el azt a magasságot,

amelyben ő a szellem, hazafiság, erkölcs és az igazság tekintetében: mindenek felett áll. Ilyen értéket csak az évezredek sokaságában ad a Gondviselés egyszer egy-egy nemzetnek jókedvében, hogy vezérlő csillaga legyen missziójának nemes, magasztos útján. Igazán botor volna az a nép, amely elvákukságában nem követné eme csillag vezérlő fényét a megváltás színtere felé. És valóságos blaszfémia volna, ha csak megemlitenők is azt, hogy egy milliárdos tudatlanságának az ő ellenzéki társai ocsmány közbeszólásaival tüzelt hülyeségei miként sülyedtek el a saját maga választotta iszap zavaros hullámai között a nagy szellem vakító fényénél, mint fagy után a félig rothadt falevél a nap sugarainak érintésére.

Román paktum a megyeházán. A hétfői megyegyűlés tárgyalta — amint lapunk máshelyén megolvasható — az E. M. K. E. Kolozsvár város és Pestmegye átiratait, a „tervbe vett” (?) román paktum ellenében állás foglaló és tiltakozó s az országgyűléshez intézendő feliratot illetőleg. — Az állandó választmány a nem annyira hazafias aggodalomból, mint inkább tudatlanságból és minden áron kákán csomót keresni akaró hajlamból eredő átiratnak irattárba helyezését javasolta. Nem így azonban a megyeházán megtehetősen mérsékelt erővel rendelkező és parlamenti játszásra alkalmat felhasználó ellenzék.

Mohácsy Lajos evang. lelkész, mint első ellenzéki szónok az áll. választmánnyal szemben indítványt tett, hogy iranak föl aziránt, miszerint a kormány erőleyesebb legyen a nemzetiségekkel szemben. Kijelentette, sőt hangsúlyozta azonban, hogy az áll. választmányi javaslatnak a *miniszterelnök személyét illető része ellen semmi kifogása nincs*, mert — ugymond, — *ő maga is elismeréssel és tisztelettel adózik Tisza hazafisága, nyíltsága és egyéni tisztessége iránt.*

Szóval (sértésnek ne vételessék, mert hiszen e sorok írója is evangélikus) igazi *lutheránus* jellegű volt ez indítvány, amelyről a legelső pillanatra mindenki látta, hogy csak amolyan *kierőszakolt*, „*éppen hogy no*”, valami. És igazán mély megtiszteltetésnek kellett venni az indítványozónak, hogy indítványával a megye munkapárti képviselőinek kettője — a közgyűlés méltóságának érvenyt szerzendő — komolyan foglalkoztak és reflektáltak reá.

Dr. Szász Károly képviselőházi alelnök, az enyingi kerület illusztris, adórált képviselője volt az első, aki megadta a méltó választ. Lecáfolta az indítványozó bombasztikus indokolását, napnál világosabban tárván fel, hogy Tisza István *éppen azért szakította meg a tárgyalásokat* a románokkal, mert azok tulkövelelők voltak. Tehát az indítványozó nem kísérte figyelemmel az eseményeket. Kijelenti, hogy hazafias érzülete egész melegével támogatja Tiszát, akinek egyéniségét-ösmeri s akiről tudja, hogy milyen igazi magyar, s hogy mennyire örködik a nemzeti egység fölött. *Ő az, aki kimerte mondani, hogy nem hajtja végre a magyarok túlzott lojalitásából eredett nemzetiségi törvényt.* Különbösen is paktumról szó sem lehet, a magyar miniszterelnök nem

paktál. De tárgyalni csak kell, ha megállapodásra akarunk jutni valakikkel. Idézi Apponyi beszédét, amely szerint a *koalíció is tárgyalta a nemzetiségekkel.* Tisza tárgyalásai a magyar nyelv kérdésnél szakadtak meg. A régi hagyományokat meghagynók a románoknak, de a magyar nyelvnek *érvényesülni kell!* A jó közigazgatás feltételeit említi, majd úgy zárja be szavait, hogy a *nemzetiségeknek kell közeledni hozzánk*, nekik kötelességük áthidalni a nehézségeket, s ekkor a magyarság a nélkül, hogy *bármilyen jogot is földadna*, békességben marad velük. Ha a románok ebbe bele nem mennek, *akkor szembe találják a magyarságot*, amelynek a hazája iránti szeretete a legnagyobb. Az állandó választmány javaslatát pártolja.

A formailag is gyönyörű szép és lendületes, igaz hazafi érzéstől áthatott felszólalást lelkesen megéljelezték, úgy szintén Tisza Istvánt, valahányszor a szónok a nevét említette. Mohácsynak az emigy hatalmas *igazságokkal* megcáfolt indokait még *Véssey* József nyug. gyógyszerész, *Buzás* Kálmán ügyvéd és *Kenessey* István tanító próbálták támogatni, de sikert nem értek el. Mert most dr. *Antal* Géza, Pápa város jeles képviselője emelkedett szólásra és mondta a következőket:

Ferde vágányra terelődött a kérdés. Ezek az átiratok még abból az időből valók, amikor még nem voltak *ösmeretek* a tényállások s a sajtó bizony — sajnos — nem a valóságnak megfelelően informálta az olvasóit. De ma már *tul vagyunk ezen.* Tisza nyilatkozata óta tisztán látjuk, hogy a tárgyalások azért szakadtak meg, mert a kormány nem honorálta a románok követelését. Tehát idejét mult az átiratok fölött *most tárgyalni*, hiábavaló munka lenne. A felszólalásokat megszívleli, kivált *Kenesseyét*, amely szerint nem szónoklatokkal, hanem gazdasági téren kell magyarosítani, de e gazdaság gondolatnak az átiratokhoz semmi köze. Ő is az áll. vál. javaslatát támogatja.

A közgyűlés a szép érvelést akceptálta és a megejtett szavazásnál *elvetvén Mohácsy indítványát*, az áll. vál. javaslatát fogadta el.

Dr. Szabó János, a nagyvázsonyi kerület képviselője a hajózási társulatok állami segítségéről szóló törvényjavaslat előadója, egy alapos és feltűnő keltő beszédben ajánlotta a javaslat elfogadását. Bebizonyította, hogy téves és félszeg felfogás az, amely a hajózási társulatok szubvencionálásától bokros, mert hiszen Európa összes államai épp úgy, mint mi csak tetemes szubvenciókkal képesek a hajózást fenntartani. *Provideálnunk* kell azon eshetőségre, ha esetleg 1917-ben vagy később az Ausztriával kötött meg egyezésünk lejár s mezőgazdasági tömegkivitelünk megnövekszik, melyet akkor csak Fiumén át bonyolíthatunk le, ami hatalmas, tőkeerős hajóállalatok nélkül el nem képzelhető.

A román paktum. Már napok óta folyik a román paktum feletti vita, amelyre helyesen és korrekt módon gróf Tisza István maga adott alkalmat s hála Isten, még semmit sem látnunk azokból a rettenetes ördöklésekből, amelyeket az ellenzéki augurok szerint az ő szónokaik gróf Tisza István ellen elkövetendők valának. — Gróf *Bethlen* István és *Désy* Zoltán higgadt és tárgyilagos beszédekben mondták el véleményüket, a melynek helyességét néhai Tisza Kálmán

beszédeivel igyekeztek igazolni s amelyek sok helyt Tisza István helyeslését váltották ki. Mindegyike pedig azt hangsúlyozta, hogy a nemzetiségeket általában és a románokat különösen méltányos dolog ugyanolyan jogokban részesíteni, mint a magyarokat (ezt mondta Tisza is), hogy a kulturális előhaladása a nemzetiségeknek nem veszedelmes, hanem hasznos a magyar nemzeti egységre s hogy végre Tisza István intencióinak tisztaságáról mindegyik meg van győződve. És ezt mi természetesnek találjuk. Okos és disztíngvált gondolkozása emberektől nem is várhattunk egyebet. De azt is természetesnek fogjuk találni, ha a vadmagyarok bele disznótoroznak. A teremtést neki!

Nem jó az ördögöt a falra festeni. Abból az alkalomból, hogy Oroszország próbamegkísítést rendez, mindenféle hírek kellek szárnyra egy Oroszországgal vivandó háborúról. — Hát iszen egyáltalán nem vonjuk kétségbe Oroszországnak ebbeli hajlamait, kivált ha biztos kilátásai lennének annak sikerét illetőleg, mert mi is ugy vagyunk vele, mint néhai való Baruch Tavaif szeraskir Ghyka herceggel, hogy ámbátor végtelenül tiszteljük az orosz kolosszust, mégis attól tartunk, hogy megcsal bennünket. — Tehát a kérdés ott csucosodik ki, hogy vajjon van-e neki ilyen sikeres győzelmes hadjáratra kilátása? Mi ugy tudjuk, hogy ez időszertint nincs. Először is az ő hadi készülsége, amelyet a japán háború nagyon megviselt, még csak szép néhány év múlva fogja kiheverni a kapott kék foltokat. Franciaország is, amelyet a mi szövetségstársunk ellen, Németország ellen ennek semlegesítése végett fogna kijátszani, ugy látjuk szintén nincs még abban a kondícióban, hogy egy nagy európai háború (mert az lenne) versenyére a siker reményével nevezhetne. A faji rokonság apróbb nemzeti is eléggé kifutották magukat a mult év csetepatéban arra, hogy nekik is rövid legyen a lélegzetük. Szóval, ha a háborus hajlam meg is van a muszkában, az időpont még nem alkalmas nekik s e szerint annak veszedelme nem is imminens. Ezt a következtetést nemcsak az orosz konciliáns nyilatkozatokból vonjuk (a mire édes keveset adnánk, mert graeca fides nulla fides), hanem — az elmondottakon kívül — a pénzvívág megtartásából is, amely a legautentikusabb háború jövendőli leveli béka s amely most nem nyugtalankodik, sőt a kamatlábat szállítgatja le, mint legujabban az Osztrák-Magyar Bank is. Tehát kár magunkat izgatni s az ördögöt a falra festetni, mert bizony-bizony megjelenhetnek. Holott lehetséges, remélhető, mindenesetre pedig óhajtható, hogy a rettegett háború elkerülhető legyen. A jóból kevés is elég.

Megérkeztek
 a tavaszi ujdonságok
 kész férfi-, fiu- és
 leányka ruhákban
ANGOL
RUHA ÁRUHÁZ
VESZPRÉM
 Rákóczi-tér 1.
 Külön mértékosztály.
 Kérjen árjegyzéket.

Közigazgatás.
Központ.

(Belügyek.)

(Megye gyűlés.) F. hó 9-én és 10-én tartotta a törvényhatósági bizottság rendes tavaszi közgyűlését Hunkár Dénes főispán elnöke alatt.

Az első napi, hétfői közgyűlés igen élénk és látogatott volt, mert három főlöttébb érdekes pont szerepelt a tárgysorozat elején. A nagyermet teljesen betöltött biz. tagok izgatottan várták a gyűlés megnyitását, amelynek megtörténte után a főispán indítványára egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy a trónörökös, a nemrégén ünnepeit 50 éves születés napja ültéből üdvözlök és mély hódolatokról biztosítják. — Ezután a főispán bejelenti hegyeshalmi Fischer Károly halálát, szép, meleg szavakban elparentálja és a családdal kivonatban közlendő jkronyvi részvétet indítványoz, amit szintén egyhangulag elfogadnak. — Következett a napirend, amely előtt dr. Vég hely Kálmán m. főjegyző jelent, hogy még egy ügy érkezett a tárgysorozatok összeállítása után, amelyet a keddi közgyűlés elé terjesztenek. — Előadja ezután az alispáni jelentést, amelyet egyhangulag tudomásul vesznek. — Most dr. Rhédey Gyula kérte, hogy a pápai bordély-

házak elhelyezésének ügyét, mint fontos kérdést előbb tárgyalják, amihez az alispán is hozzájárulván, a 9-ik pont után veszik elő. — Ezután az első fontos ügyet, a vasúti pótadó kérdését vették elő. Dr. Bibó Károly II. főjegyző előadja, hogy a belügyminiszter leirt, miszerint a veszprém—balmádii vasut 11.000 korona segélyének visszafizetésére, a pápa—devecser—sümei vasutnak és még egyebbe, a megye területén építendő h. é. vasutak 200.000 kor. való segélyezésére a törvényjavaslatot addig nem terjesztheti a képviselőház elé, amig a megye a 2 százalékos pótadót meg nem szavazza. Ezt javasolja az áll. vál. Kovács János pótadót ellenző felszólalása után dr. Antal Géza megmagyarázza, hogy a pótadó az egész vármegye érdeke, nemcsak egyes vidékeké, mert a 200.000 korona az építendő vasutak segélye is lenne. Nem is szól a pápa—sümei vasutról, amelyre a Pápa bőségesen meghozta az áldozatokat. De ott a balmádii vasut, amelyhez a hozzájárulást per utján voltak kénytelenek behajtani. Pedig az ilyen kölcsönök be kell állítva ienni a háztartásba. Kovács a kiscgazdák terhéről beszél. Eppen a kiscgazdák javát szolgálja e 2 százalékos pótadó, mert a vasutak révén a terményeiket jobban értékesíthetik. A kérdés szavazás alá bocsáttaiván, nagy többséggel megszavazták a pótadót. — A román pak-tum elleni föl-, illetve átirat következtet most, amelyet a lapunk máshelyen közölték szerint intéztek el. — Néhány érdektelenebb ügy adott egy kis pihenőt az érdekesebbek között, amelyeket a főjegyző referál el. Igy pártolták Győrme gyét a világbéke mozgalmának érdekében történt feliratában, — ugy szintén Turkeve város feliratát az 1912 LVIII. t.-c. sérelmes intézkedéseinek megváltoztatása iránt. — Dr. Súlt Lajos pápai szolgabíró a IX. fiz. osztályba előléptették. — Csongrád megye feliratát a Tiszaszabályozási törvény módosításáról pártolják. — Végül pártolják Sopron megye feliratát a közs. és körörosok nyugdíjigényét illetőleg. — Ezután a pápai bordélyházak ügye került sorra, amelyhez legelőször Szűcs Zoltán szólott, aki mint református pap, a jóerkölcs nevében tiltakozott a bordélyházaknak az irlgalmasrendi zárda közelébe helyezése ellen és szemére vetette Pápa városának, hogy ily értelemben határozott. Ellenindítványt tesz az állandó választmánnyal szemben és a v. határozatot megváltoztatni és rosszaini kéri. Férfiasan kijelentvén, hogy ha az meg nem történik, ha egyedül marad is, ő megfélelbezi a megye jóváhagyó határozatát. A nagyon megéltenezett, de másrésztől ellenmondásokkal kísért felszólalás után dr. Kriszt Jenő, mint Pápa n esperes plebános mondott hálás köszönetet Szűcsnek a pártfogásért, majd bőven magyarázta a városi határozat helytelenségét és a megye közönségének jóérzéséhez fordultva kérte Szűcs indítványának elfogadását. Dr. Domonkos Géza ugyanily értelmű felszólalása után dr. Rainprecht Antal lendületes szavakkal, igen szép érveléssel a megye lovagias érzületére hivatkozva tiltakozott az ellen, hogy egy intézetet, amely annyit veszódik a gyermekek nevelésével, annyi áldozatot hoz érteük, oiy súlyosan megbántsanak, hogy a legközönségesebb örömtányát a közelébe helyezték. A jó erkölcs nevében a családok apákat figyelemzveti a veszedelemre és ő is épp oly lelkes éljenzés közt, mint a többi ily értelemben szólók, Szűcs indítványát fogadja el. Dr. Kende Adám azt tartja lovagiaságnak, ha a kérdést teljesen átengedik a pápaiaknak, akik ezt töviről-hegyire ösmerik. Jogilag azt fejtegeti, hogy nem tartozik ez az ügy a v. képviselőtestület elé, hanem pusztán a tanács határkörébe, így a megye sem határozhat ebben, hanem a felsőbb fórum a közlg. bizottság. Tehát ő azt indítványozza, hogy ne határozzanak fölötté, hanem utasítsák a várost, hogy szabályszerűen a tanács elé utalja az ügyet. Az érdemleges részhez most nem szól. Nagy zaj között fejezi be

beszédét, ami csak fokozódik, amikor Györy Gyula feláll az áll. vál. javaslata mellett szónoklandó és némi személyes élt adván szavainak, a város helyes álláspontját védelmezi hosszasan s a város káráról beszél. Sokszor félbeszakítják, türelmetlenül „szavazzunk, szavazzunk”-ot kiabálnak, a főispán folyton csönget, végre befejezi felszólalását. Dr. Rhédey Gyula mondott ezután köszönetet Szűcs Zoltánnak, reményének adván kifejezést, hogy Magyarországon az erkölcs jegyében a különböző hitfelekezetek testvéri szeretetben fognak kezét egymással. Az új, modern korszellem hatását látja érvényesülni e kérdésben Pápa városánál és ő is lovagias kötelességének tartja, hogy a vesztélytől az irtalmasrendet megóvják. Mészáros Károly Pápa város polgármestere mondja el azután tárgyilagosan a dolog történetét, amely szerint éppen az áthelyezést ellenzők kérték, hogy a Major-utcából elhelyeztessék a bordélyház. Hivatkozik az alispánra, mint legilletékesebb tényezőre, hogy a város szabályszerűen járt el. Koller Sándor alispán igazolja a polgármestert, a szerv. szabályrendelet értelmében bizonyos fontos ügyeket a polgármester a képviselőtestület hatáskörébe utalhat. Különben is nem újításról, hanem áthelyezésről van szó. Még dr. Hofner Sándor vitaközött az alispánnal jogi szempontból és Szűcs Zoltán meg Kende Ádám között intéződött el egy kis félreértés (az előbbi indítványának a roszaldásra vonatkozó részét visszavonta), majd a kérdés feltevése került a sor. Itt is vita támadt. Az alispán, dr. Hofner Sándor, dr. Kende Ádám aki a saját indítványára akart először szavaztatni, dr. Ovári Ferenc, aki azt a vagyoni jogi felelősség elkerülése végett pártolta és dr. Komjáthy László, aki az alispáni indítvány szerint elsősorban az áll. vál. javaslata látna helyesnek a szavazást, — vettek részt a vitában. Szavazásra kerülvén a sor, az alispán indítványát fogadták el s annak folytán az érdemleges szavazást is meg lehetett ejteni. Névszerint történt ez, amelynek eredménye lett, hogy az áll. vál. javaslatait igen nagy többséggel elvetették és Szűcs Zoltán indítványát fogadták el. — Ezzel a gyűlés d. u. 2 órakor véget ért.

A második napi, keddi gyűlése, amely csak néhány megyebizottsági tag jelenlétében a kisteremben tartott meg, helyszüke miatt csak röviden tudósítunk. Csupán a fontosabb kérdéseket említhetjük föl, — Veszprém város 1912 évi házi pénztári számadását jóváhagyják. — A veszprémi tagosításba be nem vont területek felmérését elrendelték. — Veszprém város szerv. szabályrendeletét — és közillemhely felállítási határozatát jóváhagyják. — Pápa város hirdetési szabályrendeletét jóváhagyják. — Siófok községnek a vízmérő órák beszerzéséről hozott határozatát jóváhagyják. — Benkő János veszprémi detektív megválasztását jóváhagyják. — Czermák Lipót és Kocsuba Emil veszprémi gyógyszerészeknek felelősségét dr. Ovári Ferenc ellenőrző, dr. Rainprecht Antal pártoló és az alispán hozzászólásai után elfogadták és a városi határozatot, amely szerint a kórház fővárosi drogériából is beszerezheti a gyógyszerükségletét, feloldották. — Veszprém városnak a függőkölcsönök konvertálásáról szóló határozatát jóváhagyják. — Veszprém város piac rendezési határozatát a Közg. Bank fellebbezése folytán dr. Ovári Ferenc ellenző dr. Rainprecht Antal s az alispán hozzászólása után részben megváltoztatták és a bank előtti területnél a helyszíni tárgyalás megjelölésére utasították a várost. De a többi részek rendezésére jóváhagyják a határozatot. — Pápa város nyugdíjszabályrendeletét jóváhagyják. — Pápa város hiv. időit ünnepek vasárnapokon megállapították. — A bminiszter által a 7 éven felüli gyermekek gondozására küldött 5851 kor. államségélyt a múlt évben kérvényezett községek között felosztották. — Sopronmegye főiratát a sikeinémák intézetének áll. segélyzése iránt,

pártolják. — A veszprémi iparostanonciskolának otthon céljára a rend. alaptól 50 kor. — Az Alt. Közjótékonsági Egyletnek alkoholt betegek gyógyítására 100 kor. segélyt szavaztak meg. — A 914—16 évi adófel-számamlási bizottságba, rendes tagokul Velthy Istvánt és Rosenthal Nándort, póttagokul Suly Lászlót és Steiner J. Jenőt, ezenkívül a p. ö. igazgatóság javaslatárabányaszkértőket is beválasztották. — Ugyan így megválasztották a veszprémi és devecsei adó-kivető bizottságba a 22 rendes és 2—2 póttagot. — Az alispán előterjesztésére a házi kezelésű kavicsszállítás ellenőrzésére az áll. ép. hiv. utbeutazását 7-re emelték föl. — A pápa—acsád—görzsönyi vicinális utat fedezet hiányában törvényhatósági uttá nem teszik de pártolólaj ferjesztik a kérelmet a keresk. miniszterhez. — Veszprém városának a szoda víz stb. alkotott s módosított szabályrendeletét jóváhagyják. — Pappeszi községnek 2000 kor. hidepítési segély kérelmét a miniszterhez terjesztik fel. — Ezután még több közs. költségvetést és számadást, belkezelési ügyet nyugdíjkerényt szabályrendeleti ügyet stb. intéztek el az áll. vál. javaslata alapján. Vagyis a második napon 168 ügyet tárgyaltak le d. u. 1 óráig, mivel az első napi viták miatt akkor csak 10 ügyet intézthettek el.

(Központi választmány.) Veszprém-megye központi választmánya március 17 én tartja ülését Koller Sándor alispán elnöklésével.

(Köz. biz.) Veszprém-megye közigazg. bizottsága március 10 én megtartotta rendes havi ülését, amelyen a referensek előadásai tudomásul vétettek és a folyó ügyek elintéztettek.

Városok.

Veszprém.

(Belügyek.)

(A városi kézbesítés.) A városi ügyforgalomban igen sok nehézség merült fel eddig a kézbesítés körül. Sokszor nem is volt kapható senki, aki azt gyorsan és pontosan lebonyolíthatná volna. A tanács ennek következtében megbizta a polgármestert, hogy tanulmányozza a központi kézbesítési rendszert, amely ha előnyös, szervezeti fog Veszprémbe is.

(Meggzúnt az ebzárlat.) És pedig nemcsak a szegény 80 napig egyfolytában raboskodó házőrzőknek, hanem a gazdáiknak öröme is. Mert bizony nem valami könnyű és kellemes dolog, kivált szibériai tél idején városi lakásokban úgy megőrizni a kutyákat, hogy büntetésbe ne essék az ember. Talán majd nem ismétlődik egyhamar a hasonló kontumaciózus. Reméljük a legjobbat és legyünk elkészülve a legrosszabbra.

(Városi mozi.) A város elhatározta, hogy a mozgószínházokról szabályrendeletet készítlet s a mozi jogot saját magának tartja fenn, úgy amint az más városokban is van. A szabályrendeletet dr. Cséte Antal városi tiszti főügyész dolgozta ki, amely a legközelebbi városi közgyűlésen kerül tárgyalás alá.

(A harmadik gépegység szivattyuja.) A város a múlt évben hozott egy szivattyút a harmadik gépegységhez, melyet azonban vissza kellett adni a szállító cégnek, mint hogy túlnagy volt a szivó ereje. — Most egy újabb szivattyút küldött a cég, amelyel most folynak a próbák.

(Közgazdaság.)

(Érdekes.) Tudvalevő, hogy a villanyvilágítással sok baj van. Egy nagy pör is keletkezett már e miatt a Siemens-cég, az üzemkezelő cég és a város között. Eme pörben, annak a kérdésnek az eldöntésére, vajjon a gépek rosszak-e vagy a kezelés rossz, a felek szakértőinek kellene dönteniök a gépek kipróbálása után. Ugy halljuk azonban, hogy ezt a próbát nem lehet megejteni, mert a szakértők nyilatkozata szerint a gépek any-

nyira rosszak, hogy még a próba megejlesztését sem lehet eszközözni. Ha így áll a dolog, akkor talán felesleges is a próba. Elég ez a tényállás.

(A honvédtüzérségi laktanya.) Dr. Komjáthy László Veszprém város polgármestere múlt szerdán járt Budapesten, ahol a laktanya kérdésében tárgyalt a honvédelmi miniszteriumban. A megoldandó kérdések immár mind eliminálva levén, a laktanya-építés ügye akadálytalanul közeledik a megoldás felé. A tüzérségi szertár építési munkálatai úgy haladnak, már rövid napok alatt befejezést nyernek.

Pápa.

(Belügyek.)

(Központi választmány.) Mészáros Károly polgármester elnöklése alatt március 4 én tartotta ülését a választmány, melyen kivette az esküt a tagoktól, megválasztotta a képviselőválasztók névjegyzékét összeállító bizottságot, amely 1914 április hó 14., 15., 16. és 17. napján d. u. 4—6 órakor tartja üléseit, amikor is mindenki megjelenhet és felszólalhat.

(Tanács és képviselőtestület.) A város tanácsa háboruban van a képviselőtestülettel. — A városnak a belügyminiszter jóváhagyó határozata folytán be kellene töltenie a rendőrbiztosi állást. Ez ellen ismét apellál a tanács. Töröltetni akarja a rendőrbiztosi állást a szabályrendeletből, az alkaptányi állást pedig be akarja tölteni. Ily értelemben határozott is. Alig lesz azonban ennek fogantatja a jogerős képviselőtestületi határozattal szemben.

(Megélni kevés — meghalni sok.)

A városi tanács azt a határozatot hozta a közgyűlési gyorsirói állást illetőleg, hogy miután egy nem lenne elég, többet pedig nem bír alkalmazni a város, hát egy se kell.

Hirek.

— Személyi hírek. A hét elején dr. Szász Károly a képviselőház alelnöke, enyingeri, dr. Antal Géza pápai, dr. Magyar Károly somlyóvárosi és Hollitscher Károly zirci képviselők Veszprémbe voltak és részt vettek a megyegyűlésen. — Ugyancsak részt vett a megyegyűlésen Mészáros Károly pápai polgármester is, aki azonban előbb, vasárnap Budapesten volt a városok országkongresszusán. — Dr. Komjáthy László veszprémi polgármester szerdán Budapesten járt a honvédtüzérségi laktanya ügyében. — Jáköy Géza ugodi képviselő a hét elején néhány napra Páparra utazott.

— Királyi kitüntetés. A magyar kereskedő világ egyik kiváló tagját, Mauthner Ödön nagykereskedőt és törvényes utódait öfélége a magyar királyi földmívelési miniszter ur előterjesztésére díjmentesen a magyar nemességgel Jánoshegyi előnévvel tüntette ki. Ezen kitüntetés általános rokonérzessel találkozik, mert Mauthner Ödönnek a hazai magtermelés, magkereskedelm és kertészet terén elért sikereit jutalmazza. Megbízhatóságáról ismert cégének, amely az idén ünnepli 40 éves évfordulóját, sikerült a külföldön is kivételes eredményeket elérni. Nagy segítsége van az öreg, de még mindig fiatal Mauthner-nek két fiában Mauthner Alfréd és Mauthner Pálban, akik szintén páratlan szorgalommal és nagy szaktudással viszik tovább előre e világhírű céget előnyére és diszére a magyar kereskedelemnek.

— A síófoki második gégyosztály. A belügyminiszter a síófoki második gégyosztályt nem engedélyezte.

— Halálozások. Csnel Gusztáv kereskedelmi tanácsos, Walla Géza tündérmajori földbírókos apósa 70 éves korában elhunyt Budapesten. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. — A múlt héten hunyt el 36 éves korában Friedrich István (Görzsönyi Dénes) Friedrich Vilmos volt veszprémi városi mérnök fiúvá Budapesten. A megboldogult alelnöke volt a Pázmány-egyesületnek és munkatársa az „Alkotmány”-nak. — Porubai Porubszky József, Porubszky Károly veszprémi főerdőmérnök édesatyja, dr. Porubszky Elemér veszprémi megyei közigazgatási gyakorló ügygyátja meghalt Selmechbányán 88 éves korában.

— **Az érdem jutalma.** Holler András olaszfalui körjegyzőnek buzgó szolgálatainak elismerésül a király az arany érdemkeresztet adományozta. — A kifütelés egy arra igazán érdemes derék közhivatásnokot ért.

— **Fáklyás menet az új ref. püspöknek.** F. hó 12-én este egy 8 óra tájban a pápai ref. főgimn. tanulói és a vele kapcsolatos teologia hallgatói fáklyákkal, lámpionokkal felszerelve a főutcánál a dunántúli új ref. püspök háza elé vonultak. A kantus szép éneke után Szabó Imre főisk. senior köszöntötte gyönyörű beszédben Németh Istvánt, aki mint válaszában mondta, az ifjúságot mindig a legodaadóbb önzetlenséggel szerette. Lakása ablakából válaszolt az új főpap, meghatóltan köszönte meg az iránta tanúsított szeretetet és biztosította az ifjúságot, hogy ő benne az ifjak iránt érzett szeretet nem, hogy csökkenni, de növekedni fog.

— **Eltűnt kereskedő.** Berhidai levelezőnk írja: Nagy szenzációt kellett Pármartonban az a hír, hogy Fleischmann Lipót vas- és fakereskedő, akit mindenki tisztességes és becsületes kereskedőnek ismert, f. hó 3-án lakhelyéről eltűnt. Üzlete ugyszólván virágzott. Az a hír szállt, hogy üzletfeleitől, akik nagyjából egyszerű parasztemberek voltak, 2—3 váltót is vett a váltók meghosszabbításának ürügye s az alatt, hogy a váltót nem fogadta el az intézvényezett takaréknak, s így máshol kell azoknak leszámítását megpróbálni; pedig Fleischmann váltóit mindig a legjobbaknak fogadta el bár, melyik környékbeli pénzintézet. Minden alkalommal tehát új váltót vett, a régít azonban nem adta vissza, illetőleg leszámítottatta azt is s ha kérték vissza, kibeszélte magát, hogy még nem kapta kézhez. Az eddigi megállapítás szerint mintegy 40—50 ezer koronáig vannak érdekelve a veszpréme gyei s más megyebeli bankok, a vas- és fakereskedők kára — akiket szintén megkárosított, — még nem köztudomású. Fleischmann mindenki szerette, becsülte, különösen sima modoráért, jól menő üzlete pedig azt a hitet keltette, hogy megelégedett ember lehet. A csalódás és meglepetés tehát annál nagyobb volt, midőn a valóság kiderült.

— **Eljegyzés esküvő.** Bogdányi Jenő lovaspatonai gyógyszerész, aki Pápán is hosszabb ideig működött mint segéd, e hó 19-én vezeti el társához a pápakovácsi r. k. templomban úr. Nagy Imre pápakovácsi körorvos leányát, Gizellát.

— **A feleség butorai.** Soproni Jenőné különválva élt urától Veszprémben, az Árpád-utcában lévő lakásán. Vágre gondolt egyet és a lakást kulccsal lezárván, hazament jutason-lakó szüleihez. A napokban aztán bejött Veszprémbe valamiért, amikor is a lakását felnyitva és üresen találta. Az összes butorai hiányoztak a lakásból. Érdeklődni kezdett, amikor is megtudta, hogy a lakásban a férje járt s ő vitette el a butorokat. Nyomban jelentést tett a rendőrségnek, amely megindult az eljárás, kikutatta, hogy Soproni a butorokat egy Felsődabasán lakó cipész fivéréhez küldötte el. Intézkedett, hogy a csendőrség a butorokat elfoglalja.

— **Húszártisztek érkezése.** A pápai húszártisztek hosszas vajúdás után mégis megvalósították a régen tervbe vett iszti érkezését, amely gróf Lubienszky János ezredparancsnoknak, az étkezde kezdeményezőjének jelenlétében a múlt héten ünnepélyesen megnyílt. Az étkezde vezetője Kovács János főhadnagy.

— **Baleset.** Chenk József veszprémi vasuti fékező a zirci állomáson kocskait kapcsolt. Kapcsolás közben a vonat, amely tolatott, megindult s Chenk jobb kezét az

ütöző közé szorította, amely karjáról a húst és izomzatot leszakgatta. Súlyos sebével a kórházban aljálk.

— **Hirtelen halál.** F. hó 9-én este Pápán az utcán, menet közben hirtelen rosszul lett és össze esett Bogi Péter kefekötő segéd, s mire orvosi segély érkezett meghalt. Szívhűtés ölte meg.

— **Szerencsétlenség a mészégető telepen.** E hó 3-án Gombás Lajos ugodi munkás a mészégető felvonó készülékbe ugrott akkor, amikor az már mozgásban volt. A felvonó a derekát egy gerendához szorította, minek következtében olyan súlyos zúzódásokat szenvedett, hogy 4-én reggelre meghalt. Felelőség senkit sem terhel a szerencsétlen áldozaton kívül.

— **Répatolvaj.** Angeli Márton veszprémi birtokos répáját hosszabb idő óta állandóan lopták. A rendőrség nyomozást indított a dologban és nemcsak a lopott répát találta meg, hanem a tolvajt is elcsippte Csomay Lajos veszprémi ember személyében, akit följelentettek.

— **A vonat elé feküdt.** F. hó 10-én Pápán reggel, a fél 4 órakor érkező személyvonat elé vetette magát, a 32 sz. órház előtt Badics Dezső napszamos. A vonat kerekerei a szűz szoros értelmében lefejezték a szerencsétlent és egyik lábát teljesen szétironcsolta töviben levágták. Tetének oka ismeretlen.

— **Apja és fia.** Rut családi gyűlölködésből eredő vérengzés történt e hó 9-én Ósi közegben. Id. Gosztola János földművelő éjjel az istállóban aivó hasonló nevű fiának háromszor a szájába lött revolverből. A sebesült fiatalembernek a fogait kitörték a golyók sőt egyik foga a golyóval együtt a nyelvébe turódott, amelyet dr. Cholnoky Ferenc veszprémi főorvos operált ki. A letartóztatott apa vallomása szerint fia, aki a legdurvább módon bánt vele, vasvillával támadt rája, amikor hozzá bement s ő csak önvédelemből használta a revolvert. E vallomást megerősíteni látszik a fia előadása is, aki beismerte, hogy apjával aki másodízben akart nőszülni, igen rossz viszonyban volt s őt gyakran becsürelő kitérőzésekkel illette. A sebesült fia különben a feleségével is való perben áll, sőt az apja vallomása szerint, a meghalt édesanyját a halálos ágyán is megverte.

— **Egy jómadár.** Szendrei Lajos 17 éves suhanca a múlt év június havában beállított a veszprémi rendőrséghez, kérte, hogy utlevéllel toloncolják haza szüleihez Kassára. A rendőrség a kérelmet nem teljesíthette, mivel utanna tudakozódott a dolognak s azt az értesítést nyerte, hogy Szendrei szülei nem laknak Kassán Próder László rendőrfogalmazó tehát, hogy a fiut az elűlléstől megmenekesse, közbenjárt az érdekében és városnál szerelt neki közmunkát, amelyért díjazásban részesült. A munka díját részére összegyűjtötte, ruhát vett számára és néhány hónap múlva mint gy. 28—30 korona maradványt adott át neki, hogy azzal utazzék el és keresse föl a szüleit. A fiu borzasztó hálálkodások között távozott. — Most aztán kiderült, hogy a jó madár a fogalmazó jószágára nem volt méltó. Levelet írt ugyanis a fogalmazónak, amelyben megint a szülei lakhelyének kikutatását kéri, mivel — úgymond — ő most csavargásért az ausztriai Tuljban van letartóztatva és addig nem tudják eltoloncolni, amíg a szülei lakhelye nem ismeretes.

— **Életunt aggastyán.** Pápai László királyszentistváni lakos, 75 éves öreg ember öngyilkossági szándékkal háromszor magára lött. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. Tetének oka gyógyíthatatlan betegség.

— **Cipővásárlás az utcán.** Lusztig Lipót veszprémi cipész inasa egy pár férficipőt vitt az utcán. Maglatta ezt Rosenberg Zsigó Kossuth-utcai bőrkereskedő és azt

mondta, hogy a cipőt hajlandó volna megvásárolni husz egy néhány koronáért. A fiu nem merle neki eladni, hanem előbb hazament a gazdjához, aki azt mondta neki, hogy odaadhatja a cipőt, de csak készpénz fizetés ellenében. A fiu tehát elvitte a cipőket Rosenberghoz, aki azonban nem adott neki egy fillért sem, hanem adott egy irást, amelyben kijelenti, hogy a cipők árát Lusztig javára írta. Minthogy Lusztig egy krajcárral sem tartozik Rosenbergnak, csalásért feljelentést tett a rendőrségnek ellene.

— **Furcsa reklám.** Pápán a központi kávéházban több napig mulattatta a kávéházjárókat egy kóbor kabaretársulat. Fő attrakciója egy gépember, aki szegletes mozdulataival teljesen egy báb illuzióját kelti. Ezt a csoda urat állította ki egy Kossuth-utcai kereskedő több napon délután a kirakatába, hogy ezzel magának reklámot csináljon. Ezt el is érte, mert olyan hatalmas tömeg verődött össze — és ez a bibi — hogy a forgalom teljesen elakadt. Harmad nap aztán a rendőrség adta vissza a tömeg felszólításával a kocsiut szabad használatát.

— **Utcai verekedés.** Szalay István napszamos a veszprémi Zuschman-féle vendéglő előtt összeveszett Bindics Terézszel és édesanyjával, mindkettőt megverte sőt Teréz fejét egy követ is beszakította. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

— **Tálati tárgyak.** Rusznák Sámuel budapesti cipőkereskedő egy családi képet adott át a rendőrségnek, amelyet a legutóbbi veszprémi országos vásár alkalmával nála felejtettek. — A veszprémi Szabadság téren egy lóparkurc találtott. A nevezett tárgyak igazolt tulajdonosai jelentkezhetnek a rendőrségnek.

— **Eladó ház.** Veszprémben, a Toborzó-utca 11. sz. alatt a piachoz és közintézetekhez közel egy emeletes sarokház eladó. Van benne 4 különálló lakás megfelelő mellékkegyiségekkel. Víz- és villanyvezeték a házban. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

Tudomány. Művészet. Irodalom.

• **Szabad Lyceum.** A veszprémi Szabad Lyceum legközelebbi előadását f. hó 18 napján este 9 órakor rendezi a veszprémi Nemzeti Kaszinó nagytermében. Előadó: Nagy Sándor poig. isk. tanár. Tárgy: Karuc költészet néhány kuruc vers melódiájának tarogaton való bemutatásával. Az előadás látogatása díjtalan. Minél számosabb látogatást kér a vezetőség.

• **Felolvasás.** Ma 15-én, vasárnap d. u. 4 órakor a veszprémi főgimnázium dísztermében Siltör István kegyesrendi tanár felolvasást tart „A római irodalom jellemzése” címen.

• **Ismeretterjesztő előadás.** Lackó Dezső, a kegyesrendiek veszprémi gimnáziumának tudós igazgatója ismeretterjesztő előadásának ötödik ciklusát, e hó 1-én nyitotta meg a zirci Kaszinó termében leadott felolvasásával, a Kaukázusról. — Az országos nevű tudós rendkívül érdekesítő és tanulságosan adta elő Lóczy Lajos és Déchy Mór tanárok társaságában ezelőtt tizenkétével a Kaukázusban tett utazásának élményeit, akik őt magukkal hívták „Követ kalapálmí”. A fekete tengeren át utaztak Vladikavkazig, ahonnan bejárták Baku, Derbent, Ganib, Amavir, Petrovsz és Szuchumkálét. Eme 3000 kilométeres uton nemcsak mint a geologia szaktudósa végeztet kutatásokat, hanem megfigyelte a kutatásoknak mindig legérdekesebb tárgyát, az embert és annak egész világát, annak a társadalmi állami és gazdasági élethez való vonatkozásaiban és eme megfigyeléseinek szingzagdag képét mutatta be hallgatóinak az ő kedves, humoros és élvezetes előadásai modorában. A Kaukázus nemzeti, faji és nyelvi viszonyait, annak szervei életét, faunáját és flóráját is-

mertette a legnagyobb közvetlenséggel és világossággal a hallgatóság tudásába és lelkiéletébe plántálva az ismeretek termékeny csiréit. — Előadás után a hálás és lelkesült közönség nagy ovációkban adott kifejezést köszönetének és hálájának.

Egyház. Iskola.

† Uj tanító. A lajoskomáromi r. k. kántortanítói állásra az iskolaszék Horváth Ernő dégi osztálytanítót választotta meg.

Közgazdaság.

∞ **Gazdasági tanfolyam bezárasa.**
A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület két hónapig tartó, jól sikerült sorozatos gazdasági tanfolyamot rendezett a télen Zircen. Állandó hatvan halgató a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta az előadásokat. Március hó 5-én volt a záró ünnepély, amelyen megjelentek a község vezető emberei, a ciszfertita rend tagjai. Huszár Gyula a járás főszolgabírája az előjáróság élén, Halmi Nándor gazdasági felügyelő, Kajdacsy Endre egyesületi titkár, a tanfolyam vezetője, aki nagy elismeréssel nyilatkozott a tanfolyam hallgatóinak szorgalmáról és érdeklődéséről; különösen kiemelte dr. Horváth Jeromos apátsági kormányzó, a zirci gazdakör elnökének érdekeit, aki a tanfolyamot szervezte és erős kapcsolatot létesített a zirci gazdakör és a vármegyei gazdasági egyesület között. Utánna Havas Jakab állategészségügyi felügyelő szólalt fel, aki az állattenyésztés fontosságára figyelmeztette az egybegyűlt gazdákat. Dr. Horváth Jeromos apátsági kormányzó köszöntö meg a tanfolyam létesítését és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a tanfolyamnak átalakító hatása lesz Zirc község gazdasági haladására. Az egyesület a tavasz folyamán gyakorlati előadásokkal, határjárásokkal, szántóversenyekkel, udvar és istálló szemlékkel fejezi be a zirci gazdasági tanfolyamot.

∞ **A V. G. E. gyűlései.** A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület március 10-én d. u. 3 órakor tartotta tavaszi közgyűlést Hunkár Dénes főispán elnöke alatt. Tudomásul vette a számvizsgáló bizottság jelentését 1913 évi zárszámadás és vagyonmérlegéről s öröndetesen konstataálta, hogy az egyesületnek nemcsak a taglétszáma, hanem a vagyona is évről-évre szaporodik. — A megüresedett II-od titkári állásra egyhangulag Jófő József okleveles gazdasági választották meg. — Megelégedéssel vették tudomásul a titkár jelentését, melyben az egyesület mult évi működéséről beszámolt s az eredményes munkálkodásért Hunkár Dénes főispán elnöknek s Kajdacsy Endre ügyvezető titkárnak köszönetet s elismerést szavazták. Elhatározta a közgyűlés, hogy elismerő oklevéllel tünteti ki azokat a választmányi illetőleg egyesületi tagokat, akik az egyesületet munkásságában legbüzdöbben támogatták s a szövekezteti, a gazdatársadalom szervezése terén érdemeket szereztek. Kajdacsy Endre ügyvezető titkár indítványára Perényi Antal iskola igazgató, dr. Rajnpr. cht Antal, Reé Jenő nagybirtokosok, Hangay Géza m. kir. főerdőtanácsos, Halmi Nándor m. kir. gazdasági felügyelő, Havas Jakab m. kir. állategészségügyi felügyelő, Haidekker László püspöki főszámvevő, Molnár Miklós földbirtokos igazgató választmányi tagokat, továbbá Kletzár Miksa vármegyei árvaszéki ülnök, dr. Horváth Jeromos apátsági kormányzó, báró babarcsi Schwartz Oltó földbirtokos, Csapár Antal plebános, Tatay Sámuel és Szokoly János községi jegyzők, Császár Lajos, Kleidofszky János tanító, végül Nagy Sándor és Csuka János kisgazda egyesületi tagokat részesítették ilyen dicséretben és elismerésben.

A közgyűlést megelőzőleg d. e. 11 órakor a választmány ülésezett, amelyel határozta, hogy közbenjár a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszternél, hogy a vallás alap tulajdonát képező padragi 412 kal. holdas birtokot az állami gazdák örök áron megszerezhesék.

∞ **Pénzüntézet közgyűlések.** A mult héten tartotta a Pápa városi és Vidéki Takarékpénztár a rendes évi közgyűlést Baranyay Zsigmond elnöke alatt. A nagy számban megjelent részvényesek egyhangu helyesléssel fogadták el dr. Kende Ádám titkár évi jelentését és zárszámadását, amely az intézet jelentékeny fejlődéséről tesz tanubizonyosságot. Tiszta nyereség 84.618 kor. 66 fill. Osztalék részvényenkint 32 korona. Tartalékalapra 27.414 kor. 68 fill. adatott, mely már 400.000 koronánál nagyobbob. Dr. Löwy László és Karlovitz József mondottak köszönetet a vezetőségnek és igazgatóságnak. A két lejárt igazgatói mandátumot ismét Schwarcz Vilmos és dr. Hoffner Sándornak adták. Felügyelő bizottsági tagokul Belák Lajost, Langraf Zsigmondot és Marton Ignácot, póttagokul Pfeiffer Ignácot és Tauber Gézát választották meg.

∞ **A balatoni hajóközlekedés megnyitása.** A rendes hajóközlekedés március 15-en nyílik meg Balatonboglár és Révfülöp állomások között, ugy a személy- valamint az áruforgalomra nézve. A hajók naponkint kétszer közlekednek. Szállítmányok az összes állomásokon már most felvétetnek.

Multság. Szórakozás.

)(**Műkedvelői előadás.** F. hó 8-án mint előre jeleztük, a pápai Iparos Ifjak Önképzőköre a városi színházban előadta Tóth Ede örökbecsű darabját, a „Tolonc“-ot. A közönség zsufolásig töltötte meg a színházat és bámulva élvezte a műkedvelő művészek kiválóan jó játékát. Nincs terünk egyenként megdicsérni a szereplőket, azért egyszerre mindet azzal az egy dicsérő szóval, hogy kitünő volt.

)(**Dalestély.** Sikerült dal- és táncestélyt rendezett komoly és vig szavalatokkal egyetemben Balatonfüreden a Polgári Dalegyelet f. hó 1-én. Ifj. Kenyeres Pál lelkesedéssel szavalt el Petőfi Sándor „Rákóczy“-ját, majd a dalegyelet nagy hatással énekelte „Krasznahorka büszke várát“. Ezután vig kedélyre derítette a közönséget ifj. Kis Imre dalegyeleti tag szokott komikumával, hű alkításával s hozzá illő kosztümben, midőn Petőfi Sándor „Vándorlólegény“-ét általános

s nagy tetszés között elszavaltta. A szellemi siker mellett nem maradt el az anyagi siker sem, mert a szép multság 193 kor. tiszta jövedelemmel záródott le.

Felülfizettek: Dr. Darányi Ignác volt földmívelésügyi miniszter 10 koronát, egy Józsviv s kedélyes asztaltársaság 10 koronát, Pálfi Gábor dalegyeleti elnök 3 koronát, Valter Géza a dalegyelet tiszteletbeli tagja 2 koronát; Bedegi Gábor dalegyeleti alelnök, Nagy János, Róka Lajosné, Gyivis János, Pap Kálmán, Seitli József egy-egy koronával járultak a jótékony cél előmozdításához. Fogadják e helyen is a **Balatonfüredi Polgári Dalegyelet** minden egyes tagjának hálás köszönetet.

)(**A Wáhrmann kostoló.** F. hó 12-én a pápai otthon kávéház összes helyiségeiben mint előre jeleztük, a Wáhrmann Mór betegsegélyző egyesület téli kostoló rendezett. A zsidók öröm ünnepe lévén e napon, természetesen, hogy a 40 fillérvnyi beléptidij dacára is zsufolásig megtelt a kávéház. Tombola és tánc is volt. De, hogy mily körülmenyek között, arról legjobban a betört cipő orrok, letaposott tyukszemek, kékre lökdösött oldalak és a majdnem bezuott oldalbordák tudnának szépen regélni. A kedélyes társaság a késő reggeli órákig volt együtt, ami szükségtelemm teszi künni, hogy az anyagi eredmény fényes volt.

Szerkesztői üzenetek.

Berhidai, Ikomáromi, litéri tudósítók. A híreket nyugtázzuk. Sz. ü.

Pápai tudósító. A híreket nyugtázzuk. A felülfizetések közlése díjtalan. De e számba már nem tudunk helyet szorítani neki. Sz. ü.

Nyilttér.)*

Nyilatkozat.

A pápai kereskedő Ifjuság Önképzőkörének vezetőségéhez több oldalról panasz érkezett, miszerint az általunk f. hó 8-án rendezett bála olyanok többen, akik arra igényt tartottak, nem kaptak volna meghívót. A vezetőség szükségesnek tartja tudatni, hogy mindazon címekre, melyek a rendezők vagy más tagok által bediktáltattak, a **meghívó elküldett.** Tehát rosszakarat az a hircsztelés, miszerint a meghívókból a névsort átnéző bizottság csak egyet is konfiskált volna.

Freund Pál.

Ney Viktor.

*) Ezen rovathan közlöttekért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

HIRDETMÉNY.

A betétkamatlábát az állandó betétek után 1914. évi március 16-ától kezdve **4°-ra**, a folyószámla betéteinek után pedig **3.6^o-ra** szállítottuk le.

Ezt az alapszabályok 52. §-a értelmében azzal az értesítéssel tesszük közzé, hogy ügyfeleinknek szabadságukban áll korábbi betéteiket a hirdetmény közzétételétől számított 30 nap alatt felmondani, ellenesetben pedig a kamatláb leszállításába beleegyezőknek fognak tekintetni.

A Veszprémi Takarékpénztár igazgatósága.

Csodás hatású araszéptető és finomító

A VILÁGHÍRŰ FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CRÈME ÉS SZAPPAN

a Margit-crème zsírtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Ára 1 kor.

A Földes-féle Margit-szappan pár nap alatt lemossa a szep-
lőket, májfoltokat és megszüntet minden bőrbajt. Ára 70 fillér.

Kapható minden gyógyszerár-
ban, drogueriában és illatszert-
kereskedésben.

6 koronás rendeléseket bérmentve küld

Földes Kelemen gyógyszerár Aradon.

Veszprémben kapható:

Kocsuba Emil, Czermák Lipót és
Incze Kálmán gyógyszerárában.

KURTZ GYULA

VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt

zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölesönzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesíttetnek.

Avult hangszerek újaként becseréltetnek.

A REKLÁM

Allandó, ésszerű és ügyes reklá-
mzás minden gyári-, kereskedelmi-,
ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, ru-
gója, az élető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a
legsikeresebben, legjobban és legol-
csóbban, megtudható a

„LEOPOLD”

hirdető vállalatnál

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 41.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lel-
kiismeretességgel és páratlan pontos-
sággal eszközölnék hirdetéseket és rek-
lámoikat az összes budapesti, vidéki és
külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és Telefon
tervezetek ingyen! 12-06.

Építési hirdetmény.

Kardosréten, a Gaszner-féle birtokon egy új 4 szo-
bás cselédlakás mellékhelyiségekkel leszen építendő;
egy régi cselédház pedig új tetővel lenne ellátandó.
Ezen építkezésekre ezennel pályázat hirdettetik. A ter-
vek helyben: Kardosrét (vasut állomás Zircz) megte-
kinthetők.

BRÁDY-féle

Gyomor-cseppek

ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak,
hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban.
E cseppeknek utószületésű jó hatása van
emésztési zavaroknál, azután páratlan

gyomorrontás, gyomorégés, szék-
rekedés, fej- és gyomorgörcsök,
émelygés, szédülés, álmatlanság,
kólika, vérszegénység, sápkór stb.
ellen.

Kapható minden gyógyszerárban.
Egy nagy üveg 1 korona 60 fillér,
kis üveg 90 fillér, 6 üveg 5 korona
40 fillér, 3 nagy üveg 4 korona
80 fill. beküldése után küld franko:

BRÁDY K. gyógyszerára

a „Magy. Királyhoz” BÉCS,
I, Fleischmarkt 2, Depot 5.

Cyfeljünk a véglegre, amely a Máriacelli néven
Mária Ábrázolja, a vöröszínű csomagolásra, s
az aláírásra, amely az oldalt levő kép máso-
lata és utasítunk vissza minden utánzatot.

Kerestetik megvételre

Veszprémmegyében egy
csinos

KIS URILAK

7-8 szobával, mellékhely-
iségekkel, kerttel és ki-
sebb földbirtokkal.

Bővebbet e lap kladó-
hivatalában.

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkátárszelei kizárólag

ANYOS IMRE

cégnél
kaphatók

BUDAPEST, VI. PODMANICZKY-UTCZA 17.

Telefon 12-76.

Legnagyobb nyersolajszükséglet!

Reklámon jótállás!

Jutányos árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Nézzék díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

SZIGETHY ÁKOS KÖNYVNYOMDÁJA

VESZPRÉM, Vár-utca 2.

Elvállal

mindennemű könyvnyomdai munkát
olcsó áron és izléses kivitelben.

Őszibarackfát,
mindenféle
gyümölcsöt
vadonczot,
akáczcsemetét,
2 éves
gyökere
szőlővesszőt

igen olcsón ad Unghváry László
faiskolája Czegléd, Tassák árjegyzékét kérem.

Törv. védve.

Utánzatoktól
óvakodjunk!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és HURUT
ellen nincs jobb, mint a valódi

„MENTHOMOL-CUKORKÁK.”

*Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes, jó ízűek
a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik.*

A köhögési inger, valamint a hangszálak kifáradását megakadályozzák, miért is énekesek, színészek, papok, szónokok állandóan használják.

Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdítésére és a dohányszag eltávolítására.

Ára: 1 doboz 40 fillér.

— Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában —

Vásárlásnál vigyázzunk a „MENTHOMOL” névre, melynek minden dobozán a lent látható 4 gnom alaknak rajta kell lennie!

Gyár: EGGER A. FIA, csász. és kir. udvari szállító BÉCS.

BALOGH CONSTANTIN bank és bizományi iroda

Alapított 1893.

BUDAPEST, VI. ker., Izabella-utca 77. szám.

Telefon 170—91.

Pénzkölcsönök

nyujtok földbirtokokra, házakra, telkekre 10, 15, 25, 50 és 65 évig terjedő (amortizációs) törlesztési időre. Régi tartozásokat pedig **olcsóbb és nagyobb összegű kölcsönökre** — konvertálok.

II-ik helyen

a törlesztés arányához mérten, **olcsó kamattal** mellett, gyorsan folyósítok hosszú lejáratú kölcsönöket. Bármely kölcsön elbírálásához, **feltétlenül** beküldendő és pedig földbirtoknál, a telekkönyvi kivonat, kataszteri hirtokiv; városi bérházaknál, szintén a telekkönyvi kivonat, valamint a házbérvallomási iv.

Megbizással hozzám beérkezett iratok megőrzéseért **szavatosságot vállalok**; a fel nem használható iratokat pedig postai ajánlás mellett megbízómnak rövid határidőn **visszaküldök**.

Birtokok vételét és eladását, ugyszintén **parcellázását** szakértelemmel eszközölöm és mindezekhez még a hiányzó kölcsönöket is megszerzem.

Kedvező fizetési feltételek mellett kieszközölök mindennemű gazdasági felszereléseket, **eséplőgépeket, gáz, benzin és nyersolajmotorokat**, nemkülönben **személy és teherautókat**, Európa legkedveltebb gyáraiból.

Gép és kenőolajat, valamint **benzint** is napi árfolyam mellett pontosan szállítok.

Köztisztviselőknek,

katonatiszteknek, kiknek 2000 koronán felüli törzsfizetésük van, fizetési előjegyzés és életbiztosítási kötvény ellenében hosszú lejáratú **törlesztéses** kölcsönöket eszközölök ki, ép így a **nyugdíjasoknak** is, akik már 1200 koronán felüli nyugdíjat élveznek.

Bármely felvilágosítást **díjtalanul** adok. **Elsőrendű bank-összeköttetésem** révén a leggyorsabb elintéztést nyujthatom.

KÖZVETÍTŐK DIJAZTATNAK.

KÖZVETÍTŐK DIJAZTATNAK.